

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut sociologických studií

Barbora Musilová

Projekt k diplomové práci

Praha 2010

1. Předpokládaný název práce:

Jak vidí mladí lidé svou blízkou budoucnost: motivace a cíle v narativním rozhovoru.

2. Námět práce:

Dnešní společnost nabízí široké spektrum a možnosti, jakým směrem se bude ubírat život každého jedince. Především mladí lidé jsou postaveni před otázku, zda se vydat na dráhu kariéry, studia, či založit rodinu nebo se například věnovat aktivně sportu. Vzorce chování platné za dob předchozích generací dnes již nejsou tak často naplňovány. Otázkou kladenou v této práci je, jaké jsou představy současné mladé generace o životním běhu a co je motivuje a jaké jsou jejich postoje.

Ve své práci bych se chtěla zaměřit právě na motivace a představy mladých lidí ve věku do dvaceti let, kteří jsou studenty vysokých nebo vyšších odborných škol a zamýšlejí se, jaké budou jejich následující životní kroky. Právě tato kategorie lidí je postavena do situace volby životních kroků, jelikož jejich životní situace se vykazuje specifiky jako je prodloužení doby studia nebo delší finanční závislost na rodičích.

Na základě narativních rozhovorů bych chtěla zjistit jejich aktuální životní situaci, vize o blízké budoucnosti, zda cítí tlak k určitým životním krokům ze strany rodiny, přátel či okolí, nebo naopak zda se cítí svobodní v rozhodování o tom, jak naloží se svými představami o budoucnosti. Cílem práce má být i zaměření se na význam vzdělání, rodiny nebo kariéry z pohledu mladých lidí a položení si otázky, zda jejich představy jsou určeny jejich současným životním způsobem a stylem: tedy zda životní způsob určuje jejich motivace do budoucnosti či nikoliv. Tato otázka může mít souvislost s tím, zda je jejich životní způsob konformní či

naopak, zda je individualistický, či zda respondenti cítí určité generační spojenectví. Právě pochopení, proč lidé studují či volí kariéru nebo naopak dají přednost rodině může ukázat, zda existují nějaké sdílené motivace u těchto mladých lidí

Zjištěná data z narativních rozhovorů se pokusím komparovat z daty kvantitativního výzkumu do té míry, jak to bude možné. Dále zhodnotím výpovědi respondentů, motivace, privilegia, cíle a vize, které respondenti uvedou a pozornost zaměřím i na to, do jaké míry se liší pohled mladých mužů a slečen.

3. Předpokládané metody zpracování:

Hlavním nástrojem sběru dat bude narativní rozhovor, který případně bude doplněn o kratší dotazník. Data budou dále komparována s již zpracovanými dostupnými analýzami a komentována. Respondenty budou studenti vyšších odborných nebo vysokých škol a čerství absolventi středních škol.

4. Předběžná struktura práce:

- a) uvedení do problematiky a teoretická východiska
- b) metodologie a sběr dat
- c) výstupy narativních rozhovorů
- d) komparace s kvantitativními daty
- e) závěry

5. Orientační seznam literatury (bude doplněna):

Časopisy: Biograf, Sociální studia, Sage

ALAN, Josef. *Etapy života očima sociologie* Praha : Panorama, 1989. 439 s. ISBN 80-7038-044-6.

Děti, mládež a rodiny v období transformace Brno : Barrister & Principal, 2002. 290 s. ISBN 80-86598-36-5.

ERIKSON, Erik H. *Životní cyklus rozšířený a dokončený* Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 1999. 128 s. ISBN 80-7106-291-X.

FIALOVÁ, Ludmila, et al. *Představy mladých lidí o manželství a rodičovství* Praha : Sociologické nakladatelství, 2000. 163 s. ISBN 80-85850-87-7.

KABÁTEK, Aleš. *Sociologické texty. [Sv.] 2., (Speciální a aplikovaná sociologie)* Praha : Karolinum, 2005. 225 s. ISBN 80-7066-962-4.

KUBÁTOVÁ, Helena. *Sociologie životního způsobu*. Praha : Grada, 2010. 272 s. ISBN 978-80-247-2456-0.

MILOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu* Praha : Grada, 2006. 332 s. ISBN 80-247-1362-4.

SILVERMAN, David. *Ako robiť kvalitatívny výskum. Praktická príručka* Bratislava : Ikar, 2005. 327 s. ISBN 80-551-0904-4.

ŠVAŘÍČEK, Roman; ŠEĐOVÁ, Klára. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách* Praha : Portál, 2007. 377 s. ISBN 978-80-7367-313-0.